

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-04-14
Besvaras senast
2021-04-21 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2020/21:2526 Socialtjänstens förmåga att följa barnkonventionen

I Barnombudsmannens rapport *Alla tar ju inte ansvar* redogör man för att man bland annat har följt upp verksamhetschefer inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Den största utmaningen såg socialcheferna (49 procent) i att göra barn och unga delaktiga i beslutsprocesser som rör dem. Man såg också att det finns utmaningar i att få hela organisationen att delta i utvecklingsarbetet med barnkonventionen, samt att göra prövningar av barnets bästa. Endast 14 procent av socialcheferna är rädda att rättigheterna för vissa grupper av barn riskerar att nedprioriteras. Detta är något motsägelserfullt när 49 procent av de tillfrågade verksamhetscheferna ser en utmaning i att göra barn och unga delaktiga i beslutsprocesser som rör dem.

Barns möjlighet till delaktighet ökar om det finns tydliga rutiner för att lyssna på barn inför beslut som ska fattas inom en organisation. Beslut som tagits för att minska smittspridningen av covid-19 har medfört allvarliga konsekvenser för barn på kort och lång sikt. Barns rättigheter under pandemin har fått stå tillbaka. Nu har vi en lag som säger att man måste skapa delaktighet för att säkerställa barns rättigheter, och den heter barnkonventionen. Detta innebär dock inte att barn per automatik ska ha direkt påverkansrätt över ett beslut eller bära ett ansvar för beslutets utgång. Barns delaktighet handlar snarare om att stärka upp själva beslutsprocessen.

I Barnombudsmannens rapport om barnkonventionen som lag under en samhällskris pekar man på att det i samtal med barn framkommer att när genomgripande åtgärder vidtas utan att ha förankrats hos barnen är acceptansen för och lojaliteten med åtgärderna svagare. Att barn ska erbjudas tillgång till information kan uppfattas som en självklarhet för delaktighet i alla former av beslutsfattande. Ett framgångsrikt delaktighetsarbete kräver att barnet har fått relevant information och att informationen är anpassad till barnets ålder, mognad och förutsättningar i övrigt. I rapporten redovisar man att många av de barn man har pratat med vill bidra på ett meningsfullt sätt till samhället och i de åtgärder som vidtas för att stoppa smittspridningen. Dock vittnar barnen om brister i information, processer och återkoppling.

Barnkonventionen som lag ska vara känd inom alla verksamheter och i synnerhet under pandemin där man har sett att skyddsnetet brustit på flera nivåer. Inom socialtjänsten där man möter utsatta barn är det synnerligen viktigt att få hela organisationen att delta i utvecklingsarbetet med

barnkonventionen och att göra prövningar av barnets bästa.

Med anledning av detta vill jag fråga socialminister Lena Hallengren:

Hur ämnar ministern verka så man inom socialtjänsten följer barnkonventionen som lag och har tydliga rutiner för hur man ska få barn delaktiga i beslutsprocesser som rör dem?

.....

Marléne Lund Kopparklint (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders